

MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES,
KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KERÉKI KÖZSÉGEK
EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2002. X. évf.

– 3. szám –

III. negyedév

GYERE!

Jézus a csodálatos kenyérszaporítás után tanítványait a bárkába parancsolta és előre küldte. Pedig milyen nagy ünneplés, örömmámor volt a parton! Több ezer ember lakott jól csodálatosan. Milyen nagyszerű dolog átélni hitünk örömét, amikor kelleme a Krisztus-követés, nem üldöznek bennünket, nincs áskálódás, gyűlölködés, rágalmazás, amikor jóért jót kap cserébe az ember. Amikor Isten jóságáról beszélünk és tisztelet övez bennünket érdemtelenül is.

Menni kell. Aztán jön a sötét, feltámad a szél. Jézus nem jön. Követni akarjuk őt, vele szeretnénk lenni, a parton csodát tett, de most hol van? A hullámok egyre nagyobbak, már az irányt is alig látjuk, mi lesz, ha nem talál meg bennünket?

Órák telnek, s a délutáni örömet aggodás váltja fel. Már nem magától értetődő a hit. Már nem beszél senki a csónakban, lassan a szorongás, a félelem kerít hatalmába mindenkit. A negyedik órváltás ideje, csak pirkadna már!

Egy hivatás komoly vállalása olyan, mint ebben az evangéliumi történetben (Mt 14, 22–33) Péter döntése. Jézus hív. Aki csak a nehézséget, a lehetetlent látják követésében, vissza akarják húzni azt is, aki csak Istenre akar figyelni. A Gondviselés titka, hogyan szólít meg egy-egy fiatal. Lassan, tisztán megérlelődve, vagy viharban megjelenve, kísértetnek tűnve.

Öröm számunkra, hogy az idén püspök atyánk nyolc fiatal embert vett fel a kaposvári egyházmegye papnövendékei közé. Egy új jelöltünk is van, aki a szerzetesi életre vállalkozott. Merték megtenni az első lépést. Jézusra figyelve kiszálltak a világ sodorta csónak közömbösségéből.

Sokat kell imádkoznunk értük, hiszen sötétség, vihar, kétségbejítő hullámok dúlnak körülöttünk. Félniük mégsem kell. Ha süllyed is valaki, tudja, hogy van remény. Aki meghívott bennünket, kezét nyújtja felénk. Óv, felel, tanít. Erősít, hogy majd évek múltán ők is erősíthessenek sokakat Isten kegyelméből. Akkor lesz értékes az életük, ha másokért tudnak élni. Képességeik, erejük, tehetségük nem önmaguk felmagasztalására szolgál. A kapott talentumaikat használniuk kell, hogy megmutassák környezetükben a krisztusi út fényességét. *Ne fáradjanak bele a jót tenni* (Gal 6,9).

– Ott, ott valaki jön! A vízen jár! Kísértet! Istenem segíts!

– Bátorság! Én vagyok, ne féljete! – szól Jézus.

Péter felugrik, rámered:

– Uram, ha te vagy, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízen!

– Gyere!

– Jaj, ne! Elment az eszed? Feldűl a csónak, elsüllyedünk! Elveszel, maradj nyugton, ne tedd!

Tartanak vissza, de Péter indul. Mesterére néz és kezdi a lehetetlent! A csónakban kaspaszkodók ámulva látják:

– Péter is a vízen jár! Megy, megy Jézus felé. Hihetetlen!

– Vigyázz! A hullámok, a szél!

Az apostol körülnéz. Nem a Mesterre figyel. Nem arra, aki hívta.

– Jaj! Uram, ments meg! Végem, elnyel a víz!

Erős kar ragadja meg, visszahozza a bárkába.

– Kishitű. Miért kételkedtél?

A hivatást nem lehet megjátszani. Nem színelőadás történik a templomainkban. Csak úgy lehet hiteles valaki, ha helyes cselekedetei szavainak fedezete.

A mai kor fenyegető korpája az álarcviselés. Másoknak szeretnénk látszani, mint amik vagyunk. Természetesen jobbnak, szebbnek, okosabbnak, erősebbnek. Sok-sok „színelőadás” játszódik körülöttünk. Sok idegösszeroppanás hátterében a kétségbeesetten takargatott éntünk húzódik. A világméretű felszínességet a gyengeségeink miatt egyre vastagabbra festett álarc okozza. De ez egyre inkább eltorzít bennünket. Ha senkit sem engedünk lelkünk mélységébe tekinteni, nem bízunk senkiben, akkor keservesen döbbenünk rá, hogy bennünk se bíznak. Menekülni fogunk mások elől, önmagunk elől, Isten elől. Süllyedünk! Sokáig nem megy...

Álarcot letéve, gyengeségünket beismerve felénk nyúl Jézus. Hallgassunk szavára.

Imre atya

Akarom, tisztulj meg! Akarom, javulj meg!

Láss a sötétségben, fényben ne vakulj meg!

Akarom, minden nap szépen imádkozzál!

Ne szólj durva szóval, senkit ne átkozzál!

Istenes dolgok közt pihenhessen elméd,
értsd a szentmisének és böjtnék értelmét.

Mindennap öleld meg apádat, anyádat,
kapjon csókot fiad s lányod akárhányat.

Vess féket szívedre, minden ösztönödre,
ne omolj kábultan temetői rögre.

Ne pörölj a földdel, ne pörölj az éggel,
szívesen és gyorsan békülj ellenséggel.

Tanulj otthonodban lábujjhegyen jární,
borongós napokban napsütésre várni.

Száraz kenyérrel is jóízűen betelni,
s nehéz kereszttekkel vígan menetelni.

S ha nem is markolhatsz ezer aranyzsákból,
annál többet kapsz majd a nyolc boldogságból.

TESTVÉREINK, A SZENTEK

Kassai vértanúk

Az Egyházat fennállása óta számtalan üldözés érte, de egy sem okozott akkora kárt, mint amikor annak kebelében történt szakadás. Ilyen volt az a folyamat is, amelyet Luther Márton indított el 1517 őszén, s amely utóbb testvérharccá fajult. Mai szemmel érthetetlen, hogyan fordulhattak fegyverrel egymás ellen a Krisztus nevében. De abban a korban elfogadott volt az a nézet, hogy az éppen megerősödött felekezetnek üldöznie kellett ellenfelét, ha nem akarta saját hitének gyengeségét láttatni.

1619 őszén három pap vállalta inkább a vértanúságot, semmint elhagyják őseik hitét. **Kőrösi Márk** horvát kánonok, **Grodecz Menyhért** lengyel és **Pongrácz István** magyar jezsuita atyák missziós feladatokat láttak el Kassán,

amikor Bethlen Gábor vezére, Rákóczi György fegyverrel vonult a város ellen. Szeptember 3-án fogott az ostromhoz.

A város protestáns vezetői tárgyalásokat kezdtek vele, majd átadták Kassát, kikötve polgárainak testi és vagyoni épségét. Miután a protestáns sereg bevonult a városba, őrizetbe vették Dóczy főkapitányt és a nála megszálló „pápista” papokat. Két napig étlen-szomjan tartották, majd válogatott kínzásokkal igyekeztek hitük elhagyására bírni őket. Életük árán sem lettek hittagadók. Borzalmas kínok között haltak meg, testüket a szennygödörbe dobták. Pongrácz István vérző sebeibe csak húsz óra szenvedés után halt bele, szennyel borítva, Jézus és Mária nevét sóhajtozva

szeptember 8-án hajnalban nyerte el az égi koronát.

Testüket Pálffy Katalin 1620-ban Bethlen Gábor engedélyével elszállította először a sebesi templomba, majd 15 évvel később a nagyszombati klarissza nővéreknél helyezte el.

Azóta eltelt majdnem négyszáz év, bízunk benne, hogy örökre elzúgtak a gyűlölet századai. Fel kell hagynunk az ujjal mutogatással, hisz egyik fél sem volt ártatlan. Megbocsátással és testvéri szeretettel kell egymás felé fordulnunk, hogy csatlakozhassunk mi is Jézus főpapi imájához: „*Szent Atyám, tartsd meg őket nevedben, amit nekem adtál, hogy egyik legyenek, mint mi*” (Jn 17,11). Illő megemlítenünk, hogy a kereszténység egységének

előmozdítására irányuló ökumenikus törekvések a protestáns egyházak felől indultak ki. Sokáig tartott, míg az emberek ráébredtek arra, hogy mások vallását is el kell fogadni. Mindenki meggyőződését tiszteletben kell tartani, amíg az nem árt másoknak.

Steinbacher Balázs

Iskolakezdésre

Non scholae, sed vitae discimus. Nem az iskolának, hanem az életnek – saját magunknak – tanulunk. A tanárok előszeretettel emlegetik ezt a latin bölcsességet, főleg, ha tanulóik rakoncátlanságával találkoznak. Olykor a nevelőknek gondot okoz az ültetés, a feleltetés, szerepeltetés, dicséret, figyelmeztetés. A tanulók panaszkodnak az iskolákra, a szülők végig sértődnek, ha gyerekeiknek nem adnak igazat.

Mi lenne, ha ilyenkor Isten pedagógiájára irányítanánk figyelmünket. „*Mindnyájan legyetek egyetértők, együttérzők, testvériesek, irgalmasok, alázatosak. Ne fizessetek a rosszért rosszal, se a szidalomért szidalommal. Mondjatok inkább áldást, mert arra kaptatok meghívást, hogy az áldás legyen az örökségetek.*” (1Pét 3,8-9)

A kinyilatkoztatott isteni törvény, bár olykor nehéznek látszik is, értékes utasítást ad az ember fejlődéséhez. Az Egyház hagyományai, a szentségek vétele és a rendszeres imaélet nem csupán

teljesítendő kötelességek és előírt szertartások, hanem elsősorban a kegyelem kiapadhatatlan forrásai, amelyek táplálnak, apostoli buzgósággal és örömmel töltenek el.

Szemünket és szívünket fel kell emelni Krisztusra, aki szeretetének tervét akarja megosztani velünk. Reá figyeljünk, egyedül benne kell bízunk, legyünk áll-

hatatosak és bátor keresztények. Legyünk tiszták, hősök, szentek...

Az iskolaév kezdetén kérjük mindannyian buzgón a Szentlélek Úristen hathatós támogatását, hogy fiataljaink Isten segítségével jól felkészülhessenek az életre és elsajátítsák mindazokat az ismereteket, amelyekkel megszerzhetik nemcsak földi jólétüket és boldogságukat, de örök üdvösségüket is.

Z. G.

A hitben erős ima a szentek fegyvere, lelkünk erőssége, kihatásaink titka.

Ó, ha tudnánk hitből imádkozni!

– Hitből imádkozunk, ha Krisztusban elmélyedünk. Ezt tesszük a szentolvasóban, melynek legfőbb kelléke, hogy elmondása közben a hitcikkelyekkel foglalkozunk. Krisztus személye, élete, halála, a Benne megnyilatkozó szeretet és fájdalom, az Ő küzdelme és győzelme lebeg szemünk előtt.

(Prohászka Ottokár püspök)

Az újjáéledt Rózsafüzér Társulat Kapolyon

„Imádkozni fogunk” – vállalta fel Kapolyon néhány hívő, akiknek feltett szándéka, hogy mindennap imádkozza a rózsafüzért, amelyre a Szent Szűz most is buzdít minket a medjugorjei jelenések alkalmával. Rózsafüzér társulatunk ugyan még nincs meg teljes létszámmal (ami 15 fő lenne), de ez a kis mag alighogy kihajtott, máris szárba szökken. Imre atya irányításával minden első pénteken a szentgyónás és az Oltáriszentség kiszolgáltatását követően az Újszövetség egy-egy részletéről beszélgetünk, elmélkedünk, ezzel is megerősítve Krisztusba vetett hitünket.

Persze kérdezhetik mások: „Napi egy tized rózsafüzér, az is valami?” No nem sok, azt mi is tudjuk, de épp ennek a „kevésnek” az elmondásával csatlakozunk az imádkozó tömeghez. Mindszenty József bíboros szerint: „Az imádság elhagyása a lélek és élet szétzillesztésének a kezdete; az imádsághoz visszatérés Isten és a lélek, az élet megtalálása. Imádkozunk az egyéni lélek mélyén, a család szentélyében és a hívek közösségében, és a hívek közösségében, a magyarság legyen az imádság nemzete.” *(Vértanúink–Hitvallóink 1996. II. évf. 5. sz.)*

Ezer éve Jézus dicsőséges Anyját, a szentséges Szűz Máriát a magyarok Nagyszonyaként is tiszteljük. Akkor miért van az mégis, hogy gyermekeink ki vannak szolgáltatva „Mária országában” a

televízió főműsoridőben sugárzott erkölcstelen, izlésromboló, bűnre csábító műsorainak? A szemüket betakarjuk talán a szemérmetlenül érzéki, vagy agresszivitást bemutató reklámok és filmek láttán? Azt hisszük, hogy mindennek nincs köze a serdülő lányok abortuszához?

A Szentírás szerint „*belülről, az ember szívéből származik minden gonosz gondolat, erkölcstelenség, lopás, gyilkosság, házasságtörés, kapzsiság, rosszindulat, csalás, kicsapongás, irigység, káromlás, kevélység, léhaság. Ez a sok rossz mind belülről származik, és tisztátalanná teszi az embert.*” *(Márk 7,21–23.)*

Sok tennivalónk van! Hallanak-e gyermekeink eleget a mindenható Istenről, a megváltó Fiúról, Jézusról és a megszentelő Szentlélekről? Fontos számunkra a hitoktatásuk? Elmehetünk-e némán a körülöttünk megtapasztalt sok deviancia láttán, az unalomban majd bűnben vergődő embertársaink mellett?

A keresztény értékrenddel összeegyeztethetetlen irányzattal nem kell egyetértenünk! Nézzük, mit ír a II. Vatikáni Zsinat a keresztény nevelésről: „*Minden kereszténynek joga van keresztény nevelésre, mert újjászületett, új teremtménnyé lett vízből és Szentlélekből, Isten gyermekének hívják és valóban az is.*” Kihangsúlyozza a szülői felelősséget: „*Igen fontos, hogy a házasság*

szentségének kegyelmével és hivatásával gazdagított keresztény családban a gyermekek, a keresztségben elnyert hit szerint, már kiskorukban megtanulják Isten ismeretét és tiszteletét, valamint embertársaik szeretetét.”

Mondhatjuk-e: majd felnőtt korban, eldönti, hogy vallásos lesz-e, vagy sem? Választhat jó és rossz, a szeretet és a gyűlölet, az Isten felé vezető út, és az elkápráztató kárhozat felé vivő út között. Nagy kísértés elé állítják ifjainkat a média irányítói, amikor az erőszakot és brutalitást, az élvezeti szereket, a szexuális kicsapongást propagálják, s ne-

vetségessé akarják tenni a közvélemény előtt mindazt, ami szent. Merjük felemelni szavunkat az ilyen tendenciák ellen!

Arra, hogy mi magunk is hitelesen élő keresztények legyünk, törekednünk kell a gondolataink, szavaink és cselekedeteink tisztaságára, az Istennel való lélekközösségre.

Merítsünk erőt családtagjainkkal közösen, egész heti küzdelmünkhöz a vasárnapi szentmisékből. Bizalommal kérjük a Mennyei Atyánkat, hogy imáink mindannyiunk üdvére szolgáljanak.

**Bertalan Béláné
Kapoly**

Rózsafüzér társulati tag

Falunap Pusztaszemesen

Az idén augusztus 17-én rendeztük meg hagyományos falunapunkat. Mivel nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a, nagyon közel esett ehhez az időponthoz, műsorunkat ennek jegyében kezdtük el. Általános iskolás gyermekeink, **Hekeli Imréné** tanítónő irányításával, kedves műsor keretében emlékeztek meg államalapító királyunkról, Szent Istvánról. A Kolping egyesületünk tagjai énekeltek. A műsor után Imre atya megszentelte az új kenyereket, amelyeket kis darabokra vágva népviseletbe öltözött gyerekek osztottak szét a jelenlévők között.

Az önkormányzat jóvoltából három hatalmas bográcsban rotyogott a vad-, a borjú-, illetve sertéspörkölt, valamint egy újabb üstben a hozzávaló burgonya. Nem maradt el a több száz rétes sem, amit asszonyaink készítettek nem kis fáradsággal. A felnőtteknek bort, sört, a gyermekeknek üdítő italokat szolgáltunk fel. Játékos vetélkedőkkel, labdajátékokkal, valamint egyéb szórakoztató versenyekkel igyekeztünk ezt a napot emlékezetessé tenni.

Ezúton köszönjük meg fáradozásukat azoknak, akik mindig készek arra, hogy a közösségért végzet munkából önzetlenül kivegyék a részüket.

**Bükiné Sz. Ilona
Pusztaszemes**

Az alig 65 lakosú Kára község története a 12. századig vezethető vissza. 1815-től a szomszédos Miklósihoz tartozik egyházi közigazgatási szempontból. 1938 körül bontották el fatornyú, vályogból épült kápolnáját, utána évtizedeken keresztül a helyi iskolában tartottak havonta egyszer szentmisét. A kis falu lakosainak régi vágya, hogy saját templomuk legyen, 1948-ig csak vágy maradt. A 2. világháború után **dr. Fürnstein József** plébános nagy áldozatvállalásával, példás lakossági összefogás eredményeként, nagyon szegény körülmények között 1948-ban felépült Kára jelenlegi temploma. Az akkori fiatalok színdarabokat tanultak meg, az előadások jövedelmét ajánlották fel Isten háza építésére, a lelképásztoruk könyvet fordított, s az eladásának jövedelmét ajánlotta a nemes célra.

Sajnos a szegénység és a korabeli építési technika miatt az eltelt 54 év alatt fokozatosan egyre súlyosabb gondok jelentkeztek. A tető több helyen beázott, gerendázata megroppant, a földem vakolata is négyzetméteres területen leszakadt. A templom szentélyét feltöltött területre építették, ezért az fokozatosan süllyedt, hatalmas repedések keletkeztek a falon, az ablakok fölötti boltozatzáró téglák is kiesett. Mivel az ínséges időben cementet nem tudtak használni, a lábázat téglái kifagytak, ami még statikai gondot is okozott. Nagyon sűrűgössé vált a helyreállítási munkák megkezdése. A falu

A KÁRAI TEMPLOM

öregedő lakossága ekkora felújító munkába önerőből nem foghatott volna bele.

A millennium évében hazánk sok egyházi épülete, kulturális emléke újulhatott meg. **Dr. Orbán Viktor**, az előző kormány miniszterelnöke a kárai templomtető felújítására **Sasvári Szilárd** képviselő úr

telés után 45 cm vastagságban építettük vissza.

A tetőfelújításra kapott összeget sajnos már túlhaladtuk, de a munkálatokat mindenképpen folytatni kell. A faluban több család tagjai kimagaslóan kiveszik részüket az önzetlen segítő munkából. Szerzetesközösségünk nyári

annak idején a háború utáni években hatalmas lelkesedéssel építették fel templomukat, most fájó szívvel vették tudomásul, hogy a statikai gondok megoldásához először bontanunk kellett. De hamar megfogták a kőműveskalapácsot, s kezdték a téglapucolást, a férfiak a vakolatverést. Jöttek régi hittanosaink is. A bontásnál, téglatisztításnál, előkészületi munkáknál segítettek (zárójelben a napok száma): *Heffer Gyuláné (3), Szakály Ilona (2), Pohner Róbert (6), Sós Zoltán (17), Márin Ferenc (6), Sós Gábor (2), ifj. Sós Gábor (3), Sós Attila (1), Sós Csaba (1), Steinbacher Tamás (2), Simon Norbert (1), Part Gábor (1), Steinbacher Péterné (1), Pölcman József (1), Csizmár Zoltánné (1), Suba Annamária (1), Füge Istvánné (1).*

Kiástuk az alapokat, *Zavaschi József és Zavaschi Gábor* összeállították a zsaluzatot. Három nap alatt készült el az egész templomot alul összefogó vasbeton koszorú, száz mázsa cementet használtunk fel hozzá.

Július 6-án volt a legnehezebb betonozási nap. Két keverő dolgozott. Erre a fásztó munkára a falubelieken kívül Somogydöröcskéről, Miklósi-ból és Törökkoppányból is kaptunk segítséget. *Somogyi László, Ginder Attila, Tóth Zsolt, Szomorú Szabolcs, Bug-*

hathatós közbenjárására 2,5 millió forint vissza nem térítendő állami támogatást utalt ki a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Millenniumi Vallási Alap terhére. Ezt kiegészítette a püspökség 300 ezer, az önkormányzat pedig 800 ezer forinttal, így elkezdődhetek a munkák.

Sajnos egyre újabb, előre nem kalkulált költségek léptek fel. A sekrestyeterő leszakadt a sekrestye oldalfala kidőlt. Az oldalhajók többszörösen megrepedt falát kézzel mozgatni lehetett, ezért azt is muszáj volt lebontani. Gyakorlatilag a kárai templom egyharmadát újra fel kellett építenünk. A további statikai gondok ellen az egész templomot vasbeton koszorúval kellett összefognunk, ami a szentélynél kétszeres – 120x45 cm-es – vasbeton megerősítő lábázat elkészítését jelentette.

Mivel az oldalhajók külső fala nem érte el a harminc centiméteres vastagságot, e főfalakat a betonlap és szige-

„vakációja” is Kárán telt el munkásruhában: hol vasbetonszereléssel, hol betonozással, hol falazással, építőanyagok utáni szervezőmunkákkal fáradoztak a lelképásztorok.

Az anyagiak hiányát sokban enyhítette a falu jobb érzésű embereinek segítőkészsége. Öröm volt látni, hogy felhívásunkra a környező falvakból is egy-egy napra többen eljöttek segíteni.

Az idősebb asszonyok, akik

ÚJJÁÉPÍTÉSE

ledits Béla és fia, Balázs, Rácz István és fia, Szabolcs fáradtak aznap velünk a már felsoroltakon kívül. Baji Dénes miklósi boltos egy rekesz üdítőitallal ajándékozta meg a munkásokat. A betonöntésben a káraiak jeleskedtek (Sós Zoltán, Pohner Róbert, Szakály Ilona, Heffer Gyuláné).

A megszilárdult alapra szigetelés után kezdtük rakni a falakat. Itt ki kell emelnünk Steinbacher János helyi kőművest, aki a kőművesek közül a legtöbb társadalmi munkát végezte. A falazás dr. Sipos Imre atya, Steinbacher János, Bánki József és Zavaschi Gábor munkája volt. Visszaépítés előtt Sós Gábor az egyik ablakkeretet alakította át, hogy nyitható legyen a későbbi szellőztetéshez.

Közben természetesen a tetőn is elkezdődtek a munkák. Daruval felrakták az új gerendákat, szarufákat. Kiss József és Kiss Ernő mesterek nekiálltak az új tető elkészítésének. A templom kőporos vakolatát teljesen levertük, újra, simítottra cseréltük. A torony vakolását Kunos Pál és Orsós József kőművesek végezték, az alsóbb régiókban Steinbacher János dolgozott.

Külön ki kell emelnünk azoknak az asszonyoknak az önzetlen munkáját, akik a templomépítés alatt a munkások ebédeltetését végezték. Pohner Mátyásné szíves vendéglátásának örvendhettünk június 19-től augusztus 2-ig. Nemegyszer tíznél is több embert látott vendégül. A kárai önkormányzat napi három fő menzai ebédjének előfizetésével segítette az étkeztetést. De a további főzés, terítés, mosogatás feladata Pohner Mátyásnéra és hűséges segítőjére, Pintér Józsefnére maradt heteken át. Augusztus és szeptember további napjaiban, továbbá egy-egy nagyobb létszámú dömpingmunka (pl. betonozások) idején más család-

dokhoz is betérhettek a munkások. Sokat főzött Veinperné Maurer Edit. Finomságokat kaptunk Pintér Pálné, Forka Józsefné, Sós Gáborné, Heffer Gyuláné, Hoffman Ferencné, Füge Istvánné konyhájáról is több esetben. Nagyon köszönjük valamennyiüknek.

Hogyan is mondta az Úr Jézus: *Ha csak egy pohár friss*

vizet ad is valaki egynek, akár a legkisebbnek is azért, mert az én tanítványom, bizony mondom nektek, nem marad el jutalma. (Mt 10,42) A templomépítés: Istenszolgálat. Az ebben való részvétel Isten keresésünk része.

Cikkünk megírásakor az ácsok az oldalhajók tetejét rakták. A templomról az állványzat lassan lekerül, a falak

gyönyörű fehéren hirdetik már a kis falu összefogását.

Anyagi forrásainkból annyi telik, hogy kívülről megszépüljön a templom észre. Benn volna még munka bőven – belső vakolás, új sekrestye kialakítása, villanszerelés, belső festés, aljzat stb. – de a nyári „vakációnak” vége, kezdődtek a hitoktatások.

Amíg a templom nem lesz alkalmas szentmisék bemutatására, addig vasárnaponként a kultúrházban jöhetnek össze a hívek, köszönet érte Hoffman Ferenc polgármester úrnak.

Galbavy Jenő József
prior atya
Fotó: Zoltán Péter

A „palacsintás királynő” vidám csapata

Ez évben került megrendezésre negyedik alkalommal a „Különleges asztali örömök Somogyban” című rendezvény. Örömeinkre szolgált, hogy Miklósi is bekapcsolódott. Először június 9-én indult útra falunk kis csapata Nagyatádra. Itt a palacsintasütők mérték össze ügyességüket négy kategóriában. A palacsinta feldobás győztese id. Schneider Istvánné, Juci mama lett: 3,7 m magasra sikerült feldobnia, majd újra el is kapnia a palacsintát. Országos rekordját serleggel, diplomával és emléklappal jutalmazták.

A következő megmérettetés helyszíne Ecseny, ahol nemzetiségi ételek kerültek zsűrizésre. Elkészítettük régi ételeinket: babfőzeléket csipetkével és sült hagymával, sült káposztát töpörtyűvel, kemencében sült peregcalácsot és a 3. helyezést elérő káposztás tutyit.

Július 29-én Mesztegnyőre utazott a csapatunk, ahol rétes sütő tudományunkat mutathattuk meg. Terítékre került a tökök-mákos, pulykamelles, bolognai és a körtés-piskótás rétes, amely elnyerte a zsűri tetszését, ezért 2. helyezéssel díjazták Miklósi vidám asszonyait.

A keltrétes sütők Balatonlellén gyűltek össze augusztus 24-én. Ismételten második helyezést értünk el a túrós-piskótás rétesrel, de a körtés-darás is dicséretet kapott. Végül Balatonendrédén vadételeket készítettünk. Három kategóriában lehetett indulni: levesek, pörköltök, sülték készítése közül választhattunk. A miklósi „Vidám csapat” megkapta a „legszeszokottabb csapat” emléklapot, vaddisznópörköltje pedig elhozta a 2. helyezést.

Reméljük nem utolsó alkalommal örülhetünk a díjaknak. A jövőben még több serleggel és diplomával szeretnénk öregbíteni falunk hírnevét. A csapat nevében megköszönjük mindenkinek, aki részt vett a munkában, vagy bármilyen módon segítséget nyújtott a szép eredmények eléréséhez. Külön köszönjük a miklósi önkormányzat és Müller Miklós polgármester úr segítségét.

ifj. Schneider Istvánné
és **Csikné Schneider Dóra**
Miklósi

Velencei galambszelidítés

A miklósi táncosok már februárban elhatározták, hogy az idei pár napos nyaralásukat az olasz tengerparton szeretnék tölteni.

A sok nehézkes szervezés után július 19-én késő este kis csapatunk elindult Barcs felé. Barcson még csatlakozott hozzánk egy baráti család, így egy kisbusszal és egy autóval vettük az akadályokat tovább Zágráb – Ljubljana – Caorle felé. A 12 óras út után délelőtt megérkeztünk Caorléba, a tengerparti „Falconera” kempingbe. A sátrak felállítása után a homokos tengerparton pihentük ki fáradalmainkat, este pedig sétáltunk a gyönyörű városban, majd megnéztük a „tiszteletünkre adott” tűzijátékot.

Másnap reggel Punta Sabbionéba utaztunk, ahol hajóra szálltunk, majd kb. 1 óras hajóút után kikötöttünk a velencei Szent Márk téren. Megnéztük Velence nevezetességeit, a Rialto-hídről megcsodálhattuk a szebbnél szebb gondolákat. Minden látónivaló emlékezetes marad, de talán a legnagyobb élményt mégis a számtalan galamb szelidsége jelentette. Sorban kattogtak a fényképezőgépek, próbáltuk megörökíteni a legjobb pillanatokot, mikor a kalapjainkra, vállunkra, tenyerünkre szálltak, mikor a kezünkől etethettük őket. Visszafelé újból hajózártunk egyet, majd a kempingben a vacsora után újból megmártóztunk a tenger hűsítő vizében.

Harmadik nap délelőttjén ellátogattunk a caorlei Aquaflash-parkba. Itt mindenki kedvére válogathatott a számtalan medence és a rengeteg izgalmas csúszda között. Aki még estére sem fáradt el, részt vehetett a vízi aerobicban, ugrálhatott a gumi-szönyegen, vagy úszkálhatott a hullámfürdő habjai között. A kempingben a vacsora után két szülinapost is ünnepelethettünk. Ismét nagy sikert arattak a dinnyetorták. Estére is találtunk programot: ellátogattunk a helyi Luna-parkba (vidámpark).

A negyedik napra a híres üdülőfalv, Bibione megtekintését terveztük. Egész nap süttettük a hasunkat a forró, homokos parton, lubickoltunk a kellemesen hűsítő, sós Adriai-tengerben, és természetesen nem maradhatott el a homokvár építés sem. Késő délután visszamentünk Caorléba, majd este ismét városlátogatásra indultunk. Ott triciklit béreltünk, és – mivel olyan jó kedvünk volt – énekelve tekertünk végig a város utcáin.

Az utolsó napon már reggel elkezdtünk pakolni, a sátrakat lebontani, és szomorú búcsút intettünk a kempingnek és a segítőkész, udvarias vendéglátóinknak. Hazafelé megálltunk még Triesztben, kisebb városnézés után beültünk egy étterembe, majd a hatalmas pizzák fogyasztásával zártuk le ezt a pár csodálatos, élménnyel teli napot. Késő délután indultunk haza azon a horvátországi útvonalon, ahol tavaly nyaralt a kis csapatunk. Nagyon jó érzés volt egy kicsit nosztalgizálni, a tavalyi emlékeket felidézni.

Bízunk benne, hogy jövőre is beszámolhatunk hasonló élményekről.

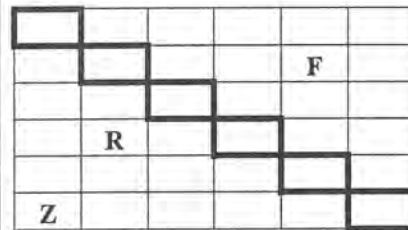
Gerbovitsné Steinbacher Angéla
Miklósi

MAGVACSKA

Reméljük, a tanév kezdetével újra kedvet kaptok a rejtvényfejtés-re. Értékes jutalmakat azok között sorsolunk ki, akik az alábbi rejtvények helyes megfejtését eljuttatják az atyákhöz.

Alsósoknak: *Helyezzétek el a következő szavakat az ábrába! Ha jól dolgoztatok, átülően egy híres magyar király nevét kapjátok megfejtésül, aki egyházmegyénk védőszentje is egyben. Kiről van szó?*

HÁRSFA
ZSURLÓ
LILJOM
FRÉZIA
KAROLA
HÚSVÉT

2. *Ha a következő betűket sorrendbe állítod, megtudod melyik somogyi településen építetett monostort.*
MOVORÁSGY

3. *Melyik erdélyi városban temették el? Segítenek a betűk!*
DAGYNÁVAR

Felsősöknek:

1. *Szentes totója*

Ki az a magyar szent, aki a Nyulak-szigetén élt?

1 Mária

2 Ilona

x Margit

Melyik vértanú püspökről neveztek el hegyet Budapesten?

1 Asztrik

2 Adalbert

x Gellért

Kire vonatkoznak a következő kifejezések: rózsacsoda, magyar királyné, Tübingia?

1 Szt. Erzsébet

2 Szt. Ágnes

x Szt. Katalin

Melyik apostolt ábrázolják a mennyország kulcsaival?

1 János

2 Jakabot

x Pétert

II. Kakukktójas. A felsorolt személyek közül melyik nem magyar származású, Árpád-házból való?

Szt. Kinga, Szt. Erzsébet, Szt. Mónika, Boldog Jolán, Szt. Margit

B. Z.

MÚLTIDÉZŐ

A törökkoppányi templom főoltára (1. rész)

A környék legősibb temploma a törökkoppányi. Elődje még a 14. században is állt, hiszen 1347-ben már említik Koppány plébánosát. A mai templom gótikus szentélyének hálóboltozatát az irodalom szerint 1490-ben készítették. A közel másfél évszázados török uralom Somogy megye Árpád-kori templomait sorra elpusztította. A hódoltságot a koppányi is igencsak siralmas állapotban vészelte át.

1728-ban került **Péntek György** plébánosnak Koppányba. A következő év márciusából fennmaradt levele szerint: „*Koppány városában, ebben a tisztelt községben, a templom – melyet még a szent királyok idejében nagyszerűen megépítettek – még romjaiban is figyelemre méltó. Szent Katalin szűz és vértanú tiszteletére szentelték (...) a töröknek pusztítása miatt majdnem teljesen tönkrement. Patrónusa és anyagi alap híján nem tudott felépülni eredeti szépségében: kívül is, belül is még sok dűszítésre volna szükség, hogy az istentiszteletnek méltó helye lehessen.*”

Az akkor harmincéves plébános mindent megtett a templom mielőbbi helyreállításáért. A hajót és a hiányzó részeket téglával falazták vissza. Ekkor a templom méretét 15 öl hosszúságúnak és 4 öl szélesnek írták; a hajó gerendázott, a tető pedig zsindelezett volt. A kórus feletti tetőn fatornyoskában Grazból 1723-ban hozott harangok (100, ill. 15 font súlyúak) hívták az Úr házába Isten népét. A 18. század első felében még említést tettek a templom körüli temetőről is.

A remekművű barokk főoltár 1740-ben készült el. A Veszprémi Érseki Levéltárban őrzik az 1748-ban írt koppányi egyházlátogatási jegyzőkönyvet. A latin nyelvű doku-

mentum részletesen írt az oltárról is.

„*Középen áll a tabernákulum (szentségház), fölötte az ember nagyságú Szt. Katalin szűz és vértanú szobra a jelvényekkel.*” A bal lábánál levő, cikkelyekre osztott kések kerék utal a legendájára. Az előkelő alexandriai családból származó Katalin a 4. század elején vértanúságot vállalt keresztény hitéért. Először kések kerékkel akarták kivégezni, de az csodálatos módon darabokra törött. Kegyetlen kínzóik ezek után lefejezték. Erre utal a jobbajával támasztott pallos.

Európában a 11–12. századtól erősödött meg a tisztelete. Magyarországon is számos középkori templom védőszentje. Biztosak lehetünk benne – már Péntek György plébános idézett levele alapján is –, hogy a középkori koppányi templomnak is ő volt a patrónusa. *Alexandriai Szent Katalint* a régi évszázadokban a 14 Segítő Szent egyikeként tisztelték. A tanu-

lók, az apologéták (keresztény hit védelmezői) védőszentje, de a fiatal lányok is gyakran kérték közbenjáró segítségét. Nem hiába, a török szandzsákszékhely temploma átveszelte a hódoltság idejét, s a falu népe megőrizte katolikus hitét.

A főoltár mellékalakjai szintén az ókeresztény kor vértanúi, ezért feltételezhető, hogy tiszteletüknek és ábrázolásuknak voltak előzményei a barokk remekmű elkészítése előtt is Koppányban.

Szent Katalin jobbán *Szent Anasztázia* (†304) szobra áll. mártírságára palmaág utal. Ő a takácsok védőszentje. Az 1748-as irat szerint a másik oldalon *Szent Lúcia* vértanú szűz szobra látható. Ez az adat művészettörténeti ellentmondást rejt, hiszen sehol a világon nem ábrázolták a szirakúzi szentet így, mint a koppányi templomban. A legenda szerint a hitvalló lányt megvakították, végül átdöfték a tor-kát. A művészek leggyakrab-

ban olyan fiatal lányként örökítették meg, aki egy tálon tartja a szeméit, mint hitéért felajánlott áldozatot. Legendájában sok közös vonás van a nála mintegy száz évvel korábban vértanú halált szenvedett *Szent Ágotáéval* (†205). A fiatalon Istennek szüzességét fogadott keresztény leány hitéhez hű maradt akkor is, amikor tüzes rudakkal kínozták, acélhorgokkal szaggatták és végül kebleit levágták. A művészetben tállal a kezében ábrázolják, amelyben levágott kebleit tartja. Mivel a koppányi szobor is így mutatja, ezért joggal feltételezhetjük, hogy a 18. századi írás ellenére Szent Lúcia helyett Szent Ágota alakját formázták. Bence az ápolók és a tűzoltók középkori védőszentjét tisztelték a falu templomában.

A körüljárható főoltár két szélén *Szent Mihály* (mérleggel és karddal) és *Szent Gábor* főangyalok szobra látható.

(Folytatjuk)

Dr. Sipos Imre

Deák Varga Dénes

Somogy megye kápolnáit

Ez a reprezentatív kiadású könyv Somogy megye kápolnáit mutatja be rendkívül igényes fotókkal. A kápolnák a templomokhoz hasonlóan Isten háza, de azoktól eltérően nem rendszeres, hanem alkalmi istentiszteletek helyei. Többségük lakott területen kívül épült, a természeti környezetben, sokszor eldugva a zajos, nagyobb településektől. Ez a tény ezeknek a kisebb épületeknek meghittségeit kölcsönöz, szinte hívogatnak betérni egy-egy fohászra. A kápolnák létesítésének igénye szinte kizárólag a katolikus vallásúakhoz kötődik.

Gyermekkoromban még minden templom ajtaja tárva nyitva várta a belépőket, de ma már biztonsági okokból legtöbbször csak zárt kapukat találunk és ez nagyon szomorú. Napjainkra szinte minden elhagyott kis kápolnát kifosztottak, s a bennük esetleg éppen maradt értékeket el kellett szállítani biztonságosabb helyre, hogy a további rongálás elkerülhető legyen.

Bár megyénk területén vannak az Árpád-korban épült kápolna alapfal-maradványok is, legnagyobb részük a XVIII. század után jött létre. Nagyon örvendetes, hogy a XX. században is épültek további kápolnák Somogy megyében. A régieket pedig a jóérzésű em-

KÖNYVAJÁNLÁS

berek egymás után hozzák rendbe.

Nagyon sokféle célból épült kápolnát ismerünk. Bizonyára mindenki tud a környéken szőlőhegyi kápolnáról, ami részben a 19. századi „hegyközségek” vallási buzgóságát is jelzi. Ha kápolnaépítésre nem került anyagi fedezet, akkor haranglábat állítottak fel, vagy még szegényebb környezetben legalább egy keresztet.

Ismerünk továbbá temetőkápolnákat, sírkápolnákat, iskola-kápolnákat stb. A szőlőhegyi és fogadalmi kápolnákat általában csak búcsújuk napján, a temetőkápolnákat pedig mindenszentek ünnepén keresik fel. A magánkápolnák családi használatra készültek, a sírkápolnák reprezentatív temetkezési célokat szolgálnak.

A kápolnák építészeti értékei nem hasonlíthatók össze egyes dómok, illetve templomok pompájával, hiszen egészen kis közösségek hozták létre szerény anyagi háttérrel. Kis méretűek, egyszerűek és általában követik a falusi templomépítés szolid hagyományait. Környezetük az elmúlt évtizedekben sajnos nem egyszer nagyon elhanyagoltá vált, állaguk romos, veszélyeztetett, de szerencsére van több ellenpélda is.

Környékünkről a könyv a somogyegresi úrnap kápolnákról és a Törökkoppányban található, 1989-ben felújított szőlőhegyi kápolnáról tesz említést.

A Somogydöröcske és Várong között a Hunyadi gróf által fogadalomból épített egykori kis kápolnáról csak a Magvetés újságunk 1999/3. sz. cikke alapján számolhatott be a szerző. Az ott közölt 1943-ban készített felvételt is viszontláthatjuk a könyvben.

Bükiné

ANYAKÖNYVI HÍREK 2002. II. negyedév

KERESZTELÉSEK

Törökkoppányi plébánia területén: Tóth Tamás és Schell Krisztina leánya, Hanna Johanna (máj. 12.); Ondó Péter és Nagy Tímea fia, József (máj. 12.).

Miklósi plébánia területén: Csécs Endre és Spántler Erika fia, Kristóf (ápr. 28.) (Zics); Virányi Gyula és Horváth Zsuzsa leánya, Patrícia (máj. 1.) (Somogyegres).

Kapolyi plébánia területén: Fischbein Nándor és Papp Zsuzsa leánya, Diána Nikolett (ápr. 28.); Katona Klára (máj. 2.) (Kereki); Ladi Attila és Nagy Katalin fia, Botond László (jún. 2.) (Székesfehérvárról); Domszlai Csaba és Pálfi Nikolett fia, Martin Zsolt (jún. 9.); Fésüs Ferenc és Bognár Csilla fia, Balázs Ferenc (jún. 16.) részesültek a keresztség szentségében.

HALÁLOZÁS

Törökkoppányi plébánia területén: Erdős Lajos (59 é. – jún. 20.).

Miklósi plébánia területén: Müller Ágnes (81 é. – febr. 26.); özv. Steinbacher Mátyásné szül. Laki Katalin (86 é. – ápr. 4.); özv. Kovács Bertalané szül. Sudár Rozália (71 é. – ápr. 11.) (Somogyegres); Sámoly Ferenc (62 é. – ápr. 18.) (Somogyegres); özv. Kovács Imréné szül. Igali Margit (69 é. – máj. 7.) (Somogyegres); Varga Ádám (77 é. – máj. 17.); özv. Voits Péterné szül. Steinbacher Teréz (81 é. – jún. 14.) (Kára); Simon Pál (82 é. – jún. 29.).

Kapolyi plébánia területén: Szántó János (72 é. – 2001. dec. 24.) (Somogyegres); özv. Szallai Jánosné szül. Horváth Irén (84 é. – ápr. 8.) (Somogyegres); Fodor Lajos (45 é. – máj. 1.) (Somogyegres); Puller Katalin (80 é. – máj. 6.) (Kereki); özv. Hatvagner Mihályné szül. Peringer Erzsébet (81 é. – jún. 3.) (Pusztaszemes); Fias János (47 é. – jún. 24.) (Somogyegres) elhunyt.

Esküvővel kapcsolatban ...

Szerény ima

A vénkisasszony esti fohása: „Édes jó Istenem, nem bánom, ha velem nem törődsz, de tekints gyenge öreg édesanyámra és adj neki sürgősen egy vőt...”

Mindenképp haszon

Egy fiatalember megkérdezi lelkiatyját, hogy megnősüljön-e?
– Nősiülj csak meg – így az atya. – Ha jó feleséget találsz, boldog leszel. Ha rosszat találsz, bölcs leszel!

Pech

– Nem gondolt még rá, hogy ideje lenne férjhez mennie? – kérdi a fiatal lányt a lelkiatyja.

– Dehogynem! – hangzik a felelet. – De akit szüleim nekem szánnak, az nekem nem tetszik. Akit én választottam, az a szüleimnek nem tetszik. És aki nekem is, nekik is megfelelne, az nem akar elvenni.

Tapintat

Egy vidéki városkába új plébánias érkeznek. Már az első nap mindent figyelmesen szemrevételez a templomban. Másnap az egyházközségi elnököknek ezt a javaslatot teszi:

– Esküvők alkalmával, ha igazán tapintatosak akarunk lenni, jó lenne lefedni a főoltárképet. A festmény ugyanis a keresztre feszítést ábrázolta, alatta a következő idézettel: „Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek”.

(„Viccözön” alapján)

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: S.J.P. szerzetesház 7286 Miklósi, Petőfi u. 49. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre atya** és **Galbavy Jenő József prior atya**. Alapította: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Készült: FliSzu-val. Nyomás: „**MIKROREPRO 1999.**” Bt., Veszprém. Kiadja: **Fné. Horváth Zsuzsanna** Lap- és Könyvkiadó, 8174 Balatonkenese, Csokonai út IV/2. Tel.: 88/481-874.